

Reformasjonens far

Slik var altså mannen som fikk igang reformasjonen - omveltningen som vår kirke priser så høyt. Aller høyest ble reformasjonen prist av fyrster og konger, som kunne inndra pavekirkens rikdommer.

Men reformasjonen førte til økte jødeforfølgelser, og gjennom sitt voldsomme heksevanvidd må Luther ta ansvar for at hekseprosessene fikk et langt større omfang enn i katolske områder. I Tyskland ble enkelte distrikter avfolket pga. heksebrenning. Den siste heks som ble brent i Norge var Lisbeth Nypan på Melhus i 1725.

Reformasjonen førte også til kulturell tilbakegang. Her i landet ble f.eks det eneste kulturelle sentrum av betydning knekket da Nidaros ble plyndret.

500 år - er det nok?

Martin Luther ble født i Tyskland 10. november 1483. Det er 500 år siden.

Kirken vil gjerne fremstille seg selv som godhetens forvalter og menneskeverdets forkjemper. I år velger Kirken å feire Martin Luthers fødselsdag. Vi andre bør være ferdig med ham.

Utmeldingsskjema på neste side.

Utgitt av Det norske hedningsamfunn
Collettsgt. 31b, Oslo 1

SKJEMA FOR UTMELDING AV DEN NORSKE KIRKE

Til sokneprestkontoret i

..... menighet.

Jeg melder meg med dette ut av Den norske Kirke, og ber sokneprestkontoret snarest sende meg attest for utmeldingen. Jeg ønsker ikke å gi opplysninger utover dem som gis på dette skjema, og som Kirken ifølge lov har hjemmel for å kreve. Heller ikke ønsker jeg noen personlig henvendelse om saken.

Fullt navn:

Boligadresse:

Født (sted, år og dato):

Døpt (sted, år og dato):

Eventuelle barn under 15 år som også ønskes utmeldt:

Dato:

(underskrift)

Skjemaet sendes sokneprestkontoret i menigheten der du nå bor. Vedlegg kopi av dåpsattest. Er du gift med et medlem av statskirken, må også ektefellen avgi erklæring hvis barn skal utmeldes. — Er du selv under 15 år, må du legge ved godkjenningserklæring fra de nærmeste pårørende.

Martin Luther er 500 år.

Hvem er det kirken feirer?

Han anbefalte avlivning
av åndssvake

Jødene burde forfølges
og myrdes

Han mente kvinner bare
egnet seg til husstell
og barnepass

Han kalte sine motstan-
dere "lus" og "djevler"

Han forlangte total og
ubetinget underkastelse
under statsapparatet

Dette er Martin Luther. Kirkens
store helt. Katekismens far.
Mannen hvis navn er festet til
Norges Grunnlov: "Den evangelisk-
lutherske Lære forbliver Statens
offentlige Religion..." (§2).

Dette er fakta som rimer dårlig
med det bilde kirken selv tegner
av sin 500-års jublant. I sko-
lens lærebøker fremstilles Lut-
her gjerne som en snill mann med
snille tanker. Men ta en titt
på noen av de "snille" tankene
han ga uttrykk for, og som er
temmelig representative for hva
Luther sto for:

Jødene - "sanne djevler"

Luther ble rasende da jødene ikke
ville omvende seg til hans nye
lære, og skrev bl.a.:

I dem har vi sanne djevler.... Man
skulle sette fyr på synagogene og sko-
lene deres... Man skulle også rive ned
og ødelegge deres hus... Man skulle
ved straff på liv og lemmer forby rab-
binerne deres å lære fra seg... I en
slik rettferdig krig er det kristelig
og en kjærlighetsgjerning fortrøstnings-
fullt å kverke fienden, å plyndre, å
brenne, og å gjøre alt som er skadelig
inntil man har overvunnet dem.

"Slå bøndene ned som gale hunder"

Luther viste ingen medfølelse
med de undertrykte i samfunnet.
Overfor bøndene hadde han bare
forakt: Bøndene nå for tiden er
bare svin. Og da de sterkt under-
kuede bøndene gikk til oppstand
i store deler av Tyskland pga.
hungersnød og økte skatter, var
Luthers oppfordring til maktha-
verne: Stikk, slå, drep! ...
Slå bøndene ned som gale hunder!

Kvinnene - taler "tåpelig og forvirret"

Mennene har bredt bryst og smale hofter,
derfor har de også forstand. Kvinnene
har smalt bryst og brede hofter og bak,
derved viser naturen selv at de skal
sitte stille og passe sitt hus...

Når de taler om samfunnsspørsmål,
er det aldeles tåpelig og forvirret..
Det er ikke noen kjole som kler fruer
eller jomfruer så dårlig, som når de
vil være kloke... Hvis en kvinne går
trett av de stadige barnefødsler, og
tilsist endog dør av dem, så er det
ikke noe å gjøre med det. La henne
bare dø! Hun er i verden for å føde.

Luthers motstandere - "horebarn" og "lus"

Luther var ikke venn med paven.
Om pave Clemens VII uttalte han:
Han er ond, fordi han er italiener,
verre, fordi han er florentiner, verst
fordi han er horebarn.

Og da den tolerante og lærde
Erasmus fra Rotterdam døde, jub-
let Luther og uttalte: Den som
dreper Erasmus, dreper en lus!

Luther om de åndssvake:

...jeg mener at slike er bare en
kjøttmasse, men inne i den er djevelen
som deres sjel.

Hekser og djevler

Hekser var virkelighet for Martin
Luther: Mor var ille plaget av en
nabokone, som var heks. Mor var nødt
til å være riktig vennlig og ærbødig
mot henne, ellers skjøt hun barna med
hekseskudd, så de skrek seg ihjel.
Djevelen både hørte og konver-
serte han: I klosteret i Wittenberg
hørte jeg djevelen flere ganger... Meg
går det slik at når jeg våker, kommer
djevelen og disputerer med meg.